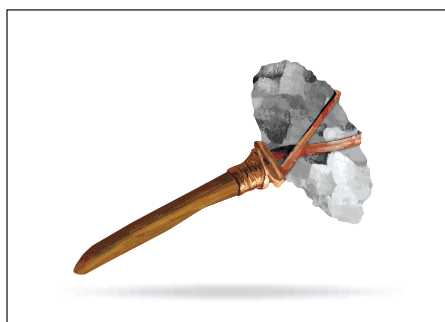

5.1. Les v vsakdanjem življenju

Les je že od nekdaj cenjen material, ki je pomembno prispeval k razvoju in vplival na življenje, kakršnega poznamo danes. Človek je že v kameni dobi izdeloval orodje iz kamna in lesa, mostiščarji so v bakreni dobi izdelovali lesena bivališča na kolih. Velik pomen je imela iznajdba lesenega kolesa, ki je omogočilo premikanje vozila in pridobivanje energije.

Znal bom:

1. Ugotoviti, predstaviti in utemeljiti razširjenost ter rabo lesa v vsakdanjem življenju (Slovenija kot gozdnata dežela).
2. Z ekološkega in gospodarskega vidika razložiti pomen gozda za okolje in ljudi.
3. Poznati pomen gozda.

V kameni dobi je človek izdeloval orodje iz kamna, ki ga je dopolnil z lesom.

Les so uporabljali že mostiščarji za gradnjo bivališč na močvirnih področjih.

Uporaba kolesa za vozilo je človeku olajšala prenos tovora.

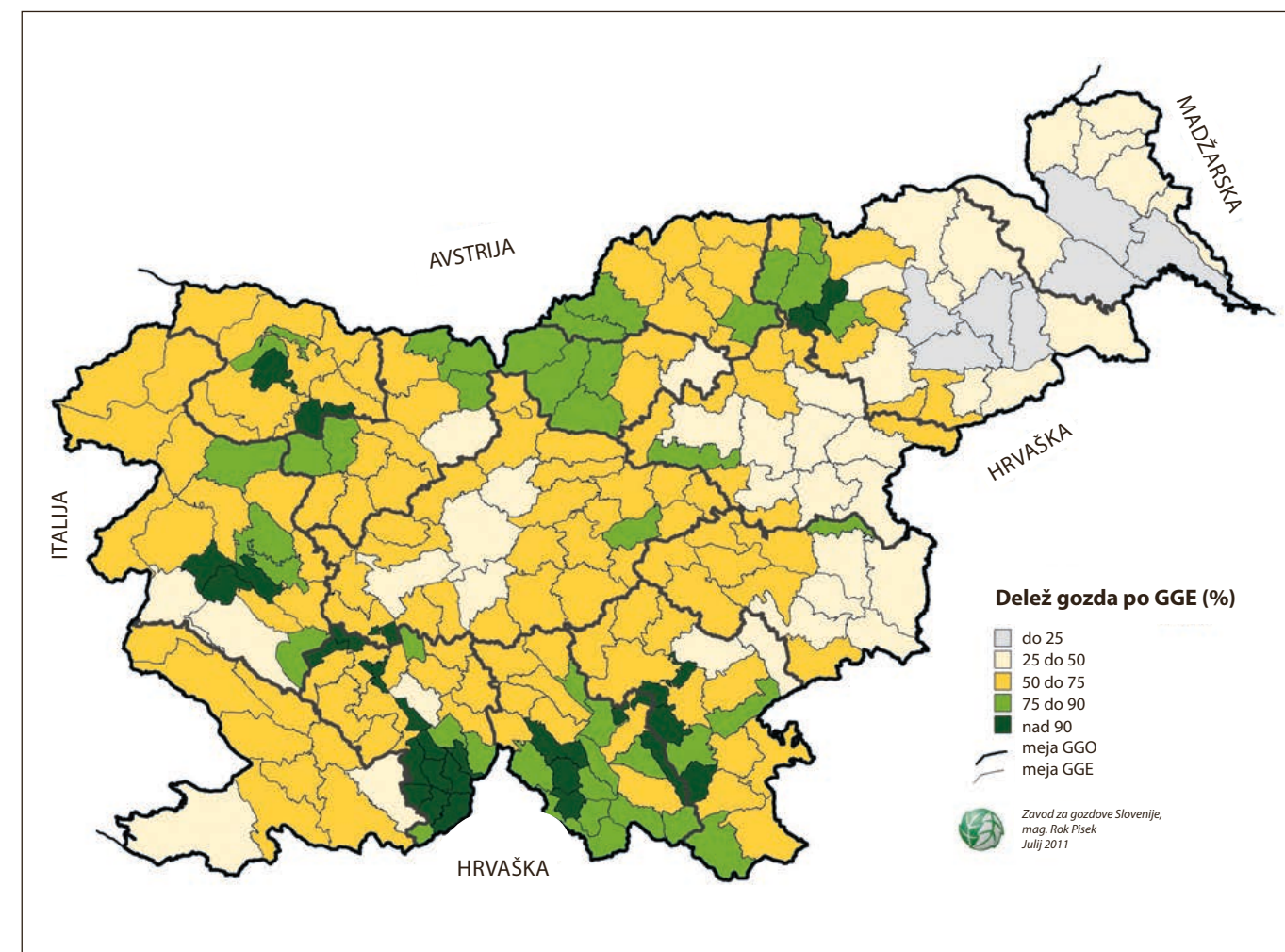
Leseno vodno kolo je imelo včasih pomembno vlogo pri pridobivanju energije.

Slovenija – gozdnata dežela

Slovenija spada med najbolj gozdnate države Evropske unije – po gozdnatosti se uvršča samo za Švedsko in Finsko. Skoraj 60 % naše države je prekrivane z gozdovi. V Sloveniji so najpogostejši bukovi gozdovi, mešani gozdovi iz jelke in bukve ter listnati gozdovi iz bukve in hrasta.

Gozdnatost Slovenije je bila leta 2012 58,4 %, kar predstavlja 1.184.526 hektarjev gozdov.

Gozdnatost Slovenije (Zavod za gozdove Slovenije, 2011)

Zaradi podnebne raznolikosti Slovenije imamo pestro sestavo gozdov. Najdemo lahko 71 avtohtonih drevesnih vrst, od tega 10 vrst iglavcev, ostalo so listavci. Najpogostejši iglavci na slovenskih tleh so **smreka, jelka, bor** in **macesen**. Med najpogostejše listavce na slovenskih tleh uvrščamo **bukev, hrast, javor** in **jesen**.

Pomen gozda za okolje in ljudi

Gozd je naravna življenjska skupnost, ki povezuje rastline in živali, ter ima velik vpliv na življenje človeka.

Gozdovi imajo **gospodarski pomen**. Iz gozdov pridobivamo **les** – material, ki ga uporabljamo za najrazličnejše namene. Panogi lesarstvo in gozdarstvo nudita **delovna mesta**. Lesarstvo se počasi ponovno obnavlja preko malih podjetij in obrtnikov, ki cenijo domače izdelke in ohranjajo tradicijo.

Gozd je tudi **vir hrane**. V gozdu najdemo gozdne sadeže (kostanj, borovnice, robidnice), gobe (jurčki, lisičke) in zdravilna zelišča (čemaž, jerebika). Pri nabiranju gozdnih sadežev veljajo določene zakonske omejitve, ki jih morajo nabiralci upoštevati. Gozd je pomemben tudi za pridelavo gozdnega medu.

Zanima me

Najstarejše leseno kolo na svetu je bilo najdeno leta 2002 ob raziskavah ostankov kolišča pri Vrhniki. Staro naj bi bilo 5200 let. Poleg ostankov kolesa so našli tudi os. Kolo in os naj bi pripadala prazgodovinskemu dvokolesnemu vozu. Kolo je izdelano iz žilavega in trdega jesenovega lesa, os pa je iz hrastovine. Kolo hranijo v Mestnem muzeju Ljubljana.

Zanima me

Avtohtone drevesne vrste iglavcev v Sloveniji so: navadna jelka, navadna smreka, evropski macesen, rdeči bor, črni bor, rušje, cemprin, navadni brin, rdečeplojni brin, tisa.